



Parlamentul României
Camera Deputaților
Comisia pentru industriii și servicii



Nr. 4c-3/267/12.06.2018

Către
COMISIA DE AFACERI EUROPENE

PROIECT DE OPINIE
asupra Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European,
Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor –
Inteligența artificială pentru Europa

În conformitate cu prevederile art.170 alin.(1) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE), a Protocolului nr.1 și Protocolului nr.2, anexate TUE și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia pentru industriii și servicii a fost sesizată, pentru examinarea fondului, cu *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Inteligența artificială pentru Europa [COM(2018)237]*, transmisă cu actul nr.6/E/23.05.2018 [E20/2018].

Uniunea Europeană susține creșterea treptată a investițiilor publice și private în cercetare și dezvoltare în domeniul inteligenței artificiale, de la 4-5 miliarde EUR estimate anul trecut, la cel puțin 20 de miliarde EUR până la sfârșitul anului 2020.

În acest sens, Uniunea Europeană investește în inteligența artificială 1,5 miliarde EUR prin programul Orizont 2020. Parteneriatele public-private existente mai pot atrage 2,5 miliarde EUR până în 2020. La rândul lor, statele membre și sectorul privat ar trebui să facă eforturi similare în materie de investiții, astfel că până la sfârșitul anului 2020 valoarea totală a investițiilor va fi de peste 20 miliarde EUR în întreaga Uniune.

Inteligența artificială (IA) a creat noi profiluri profesionale, însă există deficite semnificative de competențe, ceea ce impune un efort suplimentar al statelor membre. Comisia Europeană propune implicarea tuturor persoanelor în dezvoltarea inteligenței artificiale, a cât mai multor femei și chiar a persoanelor cu dizabilități, dar și promovarea interdisciplinarității, cu alte cuvinte tinerii să fie încurajați/stimulați să studieze pe lângă domeniile în care doresc să facă o carieră și materii din sectorul inteligenței artificiale.

În acest sens, Comisia își propune să înființeze scheme speciale de (re-) calificare, să analizeze impactul inteligenței artificiale asupra educației și pieței muncii și să facă recomandări; să sprijine stagiile pentru oportunități digitale (2018-2020) în domeniul competențelor digitale avansate pentru studenți și proaspeții absolvenți, să încurajeze parteneriatele între întreprinderi și educație; să introducă în viitorul cadru financiar multianual un sprijin consolidat pentru dobândirea competențelor digitale avansate.

IA se referă la sistemele care manifestă comportamentele inteligente prin analizarea mediului lor înconjurător și care i-au măsuri pentru a atinge obiectivele specificate.

Prezenta comunicare stabilește o inițiativă europeană privind IA, care vizează:

- creșterea capacității tehnologice și industriale a Uniunii Europene și utilizarea IA în întreaga economie, atât în sectorul privat, cât și în cel public. Aceasta cuprinde investiții în cercetare și inovare și un acces mai bun la date;

- pregătirea pentru schimbările socioeconomice pe care IA le aduce, prin încurajarea modernizării sistemelor de educație și de formare, sprijinirea talentelor, anticiparea schimbărilor de pe piața forței de muncă, sprijinirea tranzițiilor de pe piața forței de muncă și adaptarea sistemelor de protecției sociale;

- asigurarea unui cadru etic și legal adecvat, bazat pe valorile Uniunii Europene și în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Aceasta cuprinde orientările viitoare asupra normelor existente privind responsabilitatea pentru produse, o analiză detaliată a noilor provocări și cooperarea cu părțile interesate, prin intermediul unei Alianțe europene pentru IA, pentru elaborarea orientărilor de etică a IA.

Pentru atingerea acestor obiective, Comisia Europeană are în vedere următoarele acțiuni de sprijin:

1. Pentru a sprijini eforturile comune, Comisia crește investițiile în IA în cadrul Programului-cadru pentru creștere și inovare Orizont 2020 până la aproximativ 1,5 miliarde EUR până la sfârșitul anului 2020 (în medie aproximativ 500 de milioane EUR/an, reprezentând o creștere de aproximativ 70%). În cadrul parteneriatelor public-privat existente (de exemplu în domeniul roboticii și al volumelor mari de date), această investiție va atrage o sumă suplimentară de 2,5 miliarde EUR în aceeași perioadă.

2. În cazul în care statele membre și sectorul privat (dincolo de parteneriatele stabilite) fac eforturi similare în materie de investiții, investițiile totale în Uniunea Europeană vor crește la aproximativ 7 miliarde EUR/an, cu o valoare totală de peste 20 de miliarde EUR până la sfârșitul anului 2020.

3. Comisia va sprijini inovarea revoluționară și creatoare de piețe, precum IA, prin intermediul etapei pilot a Consiliului European pentru Inovare. Pentru perioada 2018 – 2020 este disponibil un buget de 2,7 miliarde EUR pentru a susține 1.000 de potențiale proiecte revoluționare și 3.000 de prime de fezabilitate.

4. Comisia va sprijini dezvoltarea unei *platforme de IA la cerere*. Aceasta va oferi un punct de acces unic pentru toți utilizatorii la resursele relevante privind IA din Uniunea Europeană, inclusiv cunoștințe, depozite de date, putere de calcul (cloud, calcul de înaltă performanță), instrumente și algoritmi. Platforma va oferi servicii și sprijin potențialilor utilizatori ai tehnologiei, va analiza argumentele științifice în favoarea IA în circumstanțele specifice și îi va ajuta să integreze soluțiile IA în procesele, produsele și serviciile lor.

În perioada 2018 – 2020, Comisia va investi aproximativ 1,5 miliarde EUR în :

- cercetare și inovare în tehnologiile IA în sectoare precum sănătatea, transportul și domeniul agroalimentar;
- consolidarea centrelor de excelență în domeniul cercetării privind IA;
- utilizarea IA în întreaga Europă, prin intermediul unui set de instrumente care vor include: platformă de IA la cerere care să ofere suport și acces la cei mai recenti algoritmi și expertize, rețea de centre de inovare digitală axată pe IA care să faciliteze testarea și experimentarea și crearea de platforme de date industriale care să ofere seturi de date de înaltă calitate.

În plus, Comisia dorește să stimuleze mai multe investiții private în IA în cadrul Fondului european pentru investiții strategice (de cel puțin 500 de milioane EUR în 2018 – 2020).

Astfel, statelor membre le revin următoarele responsabilități:

- pregătirea societății în ansamblu. Prin aceasta se înțelege că toți europenii trebuie să dezvolte competențe digitale de bază, precum și competențe complementare care nu pot fi înlocuite de niciun fel de inteligență artificială (precum gândirea critică, creativitatea, managementul);

- să-și concentreze eforturile pentru a ajuta persoanele ale căror locuri de muncă ar putea suferi cele mai mari transformări sau ar putea dispărea ca urmare a automatizării, roboticii și IA;

- să asigure accesul la protecția socială al tuturor cetățenilor, inclusiv al muncitorilor și al celor care desfășoară activități independente, în conformitate cu Pilonul european al drepturilor sociale;

- să instruiască mai mulți specialiști în domeniul IA, pe baza lungii sale tradiții de excelență academică, să le creeze un mediu adecvat pentru a lucra în Uniunea Europeană și să atragă mai multe talente din străinătate.

În anul 2018, pentru a sprijini eforturile statelor membre, cărora le revine responsabilitatea pentru politicile în domeniul muncii și al educației, Comisia:

- va înființa scheme speciale de (re-)calificare, în colaborare cu Planul de cooperare sectorială în materie de competențe – care reunește întreprinderi, sindicate, instituții de învățământ superior și autorități publice – pentru profilurile profesionale care sunt expuse riscului de automatizare, cu sprijin financiar din Fondul social european;

- va colecta analizele detaliate și contribuțiile experților pentru a anticipa schimbările de pe piața muncii și discrepanțele în materie de competențe din Uniunea Europeană și pentru a oferi informații utile pentru procesele de luare a deciziilor la nivelul Uniunii Europene, național și local;

- va sprijini strategiile pentru oportunități digitale (2018 – 2020) în domeniul competențelor digitale avansate pentru studenți și proaspeții absolvenți;

- va încuraja, prin intermediul Coaliției privind competențele digitale și locurile de muncă, parteneriatele între întreprinderi și educație să ia măsuri pentru a atrage și a menține mai multe talente în domeniul IA și pentru a promova colaborarea continuă;

- va invita partenerii sociali să includă IA și impactul acesteia asupra economiei și ocupării forței de muncă, precum și importanța diversității și a echilibrului între femei și bărbați în cadrul posturilor în domeniul IA, în programele lor comune de lucru la nivel sectorial și intersectorial, atunci când este cazul.

Este de subliniat faptul că în ceea ce privește utilizarea, caracteristicile și proprietățile produselor cu IA persoanele fizice ar trebui să poată controla datele generate prin utilizarea acestor instrumente și ar trebui să știe dacă comunică cu mașină sau cu un

alt om. În special, atunci când interacționează cu un sistem automatizat, trebuie luat în considerare momentul în care utilizatorii ar trebui să fie informați cu privire la modul în care pot contacta o persoană și cum să se asigure că deciziile unui sistem pot fi verificate sau corectate.

Comisia va facilita până în iulie 2018 crearea și funcționarea unei ample platforme multipartite, Alianța europeană pentru IA, care să examineze toate aspectele legate de IA. Aceasta va implica toate părțile interesate relevante cu scopul de a aduna informații, de a schimba opinii, de a dezvolta și de a pune în aplicare măsuri comune pentru a încuraja dezvoltarea și utilizarea IA.

Utilizarea IA va avea un impact asupra dezvoltării sectoarelor industriei prelucrătoare, transporturi, asistență medicală, dar și asupra naturii muncii (crearea de noi tipuri de locuri de muncă, vor dispărea altele sau vor fi transformate) și apare ca prioritate pentru Guvern modernizarea educației la toate nivelurile.

Totodată, este esențială crearea unui mediu economic care să stimuleze investițiile, să sprijine investițiile private cu ajutorul fondurilor publice astfel încât statele membre să își păstreze și să-și valorifice activele sale în mediul concurențial mondial.

Având în vedere dezideratul de consolidare a transferului cercetării și inovării de la laborator la piață, Comisia va sprijini dezvoltarea tehnologiilor atât în cercetarea de bază cât și în cea industrială, cum ar fi printre altele industria prelucrătoare, energia, tehnologiile de internet de ultimă generație, administrație publică, sănătate și agricultură. Vor fi susținute tehnologiile mai eficiente energetic. Se va pune accent pe accesul liber la informații din sectorul public și la rezultatele din cercetarea din fondurile publice.

Demersul de consolidare a investițiilor în proiecte în domenii-cheie de aplicare, precum sănătatea, conducerea conectată și automatizată, agricultura, industria prelucrătoare, energia, tehnologiile de internet de ultimă generație, și nu numai, va aduce beneficii majore societății și economiei.

Membrii comisiei au dezbătut *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Inteligența artificială pentru Europa* în ședința din data de 12 iunie 2018.

La lucrările comisiei au fost prezenți 18 deputați din totalul de 20 deputați membri ai comisiei.

În urma dezbaterii, membrii comisiei au hotărât, cu unanimitate de voturi, să aprobe un proiect de opinie favorabil asupra acestei inițiativei legislative.

PREȘEDINTE

Iulian Iancu

